

KORRALDUS

16.12.2025 nr 13-5/25-141

Ida-Viru maakonna Eesti põlevkivimaardla Sompka kaevevälja registrikande muutmata jätmine

OÜ VKG Kaevandused esitas 09.01.2025 kirjaga nr KA.01-06/8 Kliimaministeeriumile ja maavarade komisjonile ettepaneku kustutada Sompka kaevanduse jääkvaru maavarade registrist. Kliimaministeerium edastas Eesti Geoloogiateenistusele ettepaneku Sompka kaevanduse jääkvaru kustutamiseks maavarade registrist OÜ J.Viru Markšeideribüroo koostatud dokumendiga „Põhjendus Sompka kaevanduse jääkvaru kustutamiseks maavarade registrist“ (registreeritud 17.01.2025 nr-ga 13-2/25-108; edaspidi *taotlus*).

Taotlus on koostatud Keskkonnaameti väljastatud maavara kaevandamise loa nr KMIN-066 (kehtis kuni 31.12.2024) piires. Osaühing VKG Kaevandused soovib taotluses Eesti põlevkivimaardla Sompka kaevevälja (registrikaart nr 12) põlevkivivaru registrist kustutamist mäetehniliste piirangute, keskkonnakaitsete piirangute, asustusüksuste kaitsetervikute ja geoloogiliste piirangute tõttu, kuna jääkvaru ei ole võimalik täies mahus väljata.

Registrist soovitakse kustutada põlevkivi aktiivse tarbevaru plokid (seisuga 30.09.2024): plokk 1 aT varu kogusega 8247,1297 tuh t, plokk 2 pT varu kogusega 373 tuh t, plokk 3 pT varu kogusega 115 tuh t, plokk 4 aT varu kogusega 0 tuh t, plokk 5 pT varu kogusega 169 tuh t, plokk 6 aT varu kogusega 0 tuh t, plokk 7 pT varu kogusega 245 tuh t ja plokk 8 varu kogusega 577 tuh t. Eelmainitud plokid asuvad Ida-Virumaal Alutaguse vallas, Kiikla, Võrnu ja Apandiku külades ning Kohtla-Järve linna Sompka linnaosas.

Maavarade komisjon tutvus vastavalt maapõueseaduse (MaaPS) § 12 lõikele 1 ja § 21 lõikele 3 Osaühing VKG Kaevandused esitatud taotlusega ning soovib 26.02.2025 protokollilise otsusega nr 25-1 Eesti Geoloogiateenistusel Osaühing VKG Kaevandused esitatud taotluse „Põhjendus Sompka kaevanduse jääkvaru kustutamiseks maavarade registrist“ põhjal plokid maavarade registrist maha kanda. Protokoll on registreeritud Kliimaministeeriumi dokumendiregistris 27.02.2025, reg-nr 7-2/25/1.

MaaPS § 23 lõike 5 järgi jagunevad arvele võetud tarbevaru ja reservvaru nende kasutamisevõimalikkuse alusel aktiivseks ja passiivseks. Sama paragrahvi lõike 6 kohaselt on maavaravaru passiivne juhul, kui selle kaevandamine ja kasutamine on õigusaktide kohaselt keelatud või ei ole selle kaevandamine ja kasutamine keskkonnakaitse vajadust arvestades võimalik. Muul juhul on maavaravaru aktiivne.

Keskkonnaministri 17.12.2018 määruse nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöö ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“ §-ga 10 on kehtestatud nõuded põlevkivi omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks. Maavarade registrist maha arvamiseks taotletavad plokid on arvel aktiivse ja passiivse tarbevaruna ning sealne varu vastab nimetatud määruse §-ga 10 esitatud nõuetele. Varu mahakandmine ei ole kooskõlas õigusaktidega ja seetõttu ei ole võimalik aktiivse tarbevaru plokkide hinnata ümber passiivse tarbevaru plokkideks.

Eesti Geoloogiateenistus on Osaühing VKG Kaevandused taotluse läbi vaadanud ja jõudnud seisukohale, et õigusaktidest tulenevalt ei ole võimalik muuta registrikannet.

MaaPS § 21 lõigete 1 ja 2 ning § 23 lõigete 2, 5, 6 ja 7, keskkonnaministri 17.12.2018.a määruse nr 52 „Üldgeoloogilise uurimistöö ning maavara geoloogilise uuringu kord ja nõuded ning nõuded fosforiidi, metallitoorme, põlevkivi, aluskorra ehituskivi, järvelubja, järvemuda, meremuda, kruusa, liiva, lubjakivi, dolokivi, savi ja turba omaduste kohta maavarana arvelevõtmiseks“ § 45 lõike 2, keskkonnaministri 08.06.2022 määruse nr 25 „Maavarade registri asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus“ §-de 3 ja 7 ning § 9 lõike 1 punkti 1, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel:

1. Mitte muuta Osaühing VKG Kaevandused esitatud taotluse alusel seisuga 30.09.2024 maavarade registris Eesti põlevkivimaardla Sompaa kaevevälja (registrikaart nr 12) registrikannet.

2. Korraldus teha teatavaks Osaühingule VKG Kaevandused, OÜ-le J.Viru Markšeideribüroo, Keskkonnaametile, Alutaguse Vallavalitsusele ja Kohtla-Järve Linnavalitsusele.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Sirli Sipp Kulli
Direktor

Annika Vohta
Maavarade registri osakonna spetsialist
+372 5483 0224 Annika.Vohta@egt.ee